

nemački idealizam pristupa tom problemu, zbog čega zauzima nužan prostor u tematizaciji *odabranih* filozofskih određenja pojma igre.

Pojam igre u nemačkom idealizmu

Kant menja smisao i opseg pojma igre, određujući joj dvostruko značenje: jedno se tiče slobodne igre vezane za umetničku delatnost, a drugo predstavlja slobodnu igru uobrazilje i razuma. Prvo određenje je postavljeno kroz razliku u odnosu na rad, dok je drugo pretpostavka za misaono zahvatanje bilo kojeg estetskog fenomena od strane duševnih moći. Kant upravo kroz igru nagoveštava svoje teze o nezainteresovanom dopadanju i o svrhovitosti bez svrhe, pa njegova filozofija priprema polazište za razvoj jednog od najkompleksnijih, naznačajnijih i najkonzistentnijih filozofskih razmatranja o igri, a to je Šilerovo razmatranje. Šileru je jasan problem koji Kantova filozofija *otvara, ali ne rešava sadržinski* – a to je amfibijski karakter čoveka, koji je uvek rastrzan između postojećeg i mogućeg, bitka i trebanja, nužnosti i slobode.

Zvezdano nebo nada mnom i moralni zakon u meni za Šilera se pojavljuju u formi nagona za *formom* i nagona za *materijom*, čije je istinsko sintetisanje moguće jedino kroz nagon za *igrom*. Postoje dva suprotna zahteva koja se postavljaju čoveku, *dva fundamentalna zakona čulno–razumne prirode*, smatra Šiler. Prvi određuje kao onaj koji „nastoji na apsolutnoj *realnosti*“, dok drugi „nastoji na apsolutnoj *formalnosti*“ (Šiler, F., 2007, str. 142). Nagon za *materijom* i nagon za *formom* osuđeni su na jednostranost u slučaju da ne mogu biti prevladani,